

[/eway/default.aspx?](#)[ist_6212&Main_6157=6263:0:25,6566&MainContent_6263=6464:0:25,7072&List_6212=6218:0:25,7087:1:0:0:::0:0](#)

Om barnevaksinasjonsprogrammet

Publisert 13.10.2012, Oppdatert 03.02.2014, 14:28 [Lenke/ referanse til denne artikkelen: http://www.fhi.no/artikler/?id=99167](#)

Vaksinasjon foregår på helsestasjonen og i skolehelsetjenesten. Den begynner vanligvis når barnet er 3 måneder gammelt og følger programmet i tabellen under. Alle vaksinene settes med sprøyte.

Hensikten med vaksinasjon er å oppnå immunitet uten å måtte gjennomgå sykdommen først, med den risiko det innebærer.

- [Hvorfor vaksinere?](#)

Kombinasjonsvaksiner

Helt siden starten på det norske barnevaksinasjonsprogrammet i 1952 er det brukt kombinasjonsvaksiner. Kombinasjonsvaksiner inneholder vaksiner mot flere sykdommer i samme sprøyte. Det betyr færre stikk for barnet og mindre tilsetningsstoffer totalt i vaksinene. Det er færre bivirkninger etter kombinasjonsvaksinene enn når vaksinene gis hver for seg. Les mer om dette i Vaksinasjonsboka:

- [Kombinasjonsvaksiner i Vaksinasjonsboka kap.1.5.5](#)

Barnevaksinasjonsprogrammet

Når og hva vaksineres det mot i barnevaksinasjonsprogrammet

Barnets alder	Vaksinasjon mot	Preparatnavn	Antall stikk
3 md	Difteri, stivkrampe, kikhoste, poliomyelitt og Hib-infeksjon (DTP-IPV-Hib)	Infanrix-Polio+Hib "GSK" (slv.no)	2
	Pneumokokksykdom	Prevenar 13 "Pfizer" (slv.no)	
5 md	Difteri, stivkrampe, kikhoste, poliomyelitt og Hib-infeksjon (DTP-IPV-Hib)	Infanrix-Polio+Hib "GSK" (slv.no)	2
	Pneumokokksykdom	Prevenar 13 "Pfizer" (slv.no)	
12 md	Difteri, stivkrampe, kikhoste, poliomyelitt og Hib-infeksjon (DTP-IPV-Hib)	Infanrix-Polio+Hib "GSK" (slv.no)	2
	Pneumokokksykdom	Prevenar 13 "Pfizer" (slv.no)	
15 md	Meslinger, kuma, røde hunder (MMR)	Priorix "GSK" (slv.no)	1
2.klasse (7-8 år)	Difteri, stivkrampe, kikhoste og poliomyelitt (DTP-IPV)	Tetravac "SPMSD" (slv.no)	1
6.klasse (11-12 år)	Meslinger, kuma, røde hunder (MMR)	Priorix "GSK" (slv.no)	1
7.klasse, jenter (12-13 år)	Humant papillomavirus (HPV), 3 doser (Vaksine mot livmorhalskreft)	Gardasil "SPMSD" (slv.no)	1

10.klasse (15-16 år)	Difteri, stivkrampe, kikhoste, poliomyelitt (dTP-IPV)	Boostrix polio "GSK" (slv.no)	1
	Tuberkulose (BCG), 1 dose*	BCG-vaksine, frysetørret "SSI" (slv.no)	
	Hepatitt B, 3 eller 4 doser*	Engerix B "GSK" (slv.no)	

*For barn i definerte risikogrupper

Før vaksinasjon

Før vaksinasjonen vil helsesøster spørre om barnet er friskt og om det har hatt reaksjoner etter eventuelle tidligere vaksiner. Husk å informere helsesøster dersom barnet nylig har fått et legemiddel, har allergi eller har andre helseproblemer.

Det er ufarlig å vaksinere et barn som er forkjølet eller litt ute av form på annen måte. Det er imidlertid anbefalt å utsette vaksinasjonen ved akutt sykdom og ved feber over 38 °C.

Barn som har hatt spesielle reaksjoner etter tidligere vaksinasjon og barn med alvorlig eller langvarig sykdom, bør vurderes av lege før vaksinasjon. Det kan i enkelte tilfeller være aktuelt å fravike vaksinasjonsprogrammet.

Etter vaksinasjon

De fleste barn får liten eller ingen reaksjon etter vaksinasjon.

Feber over 39°C og/eller nedsatt allmenntilstand kan være tegn på alvorlig sykdom og behøver ikke være en reaksjon på vaksinen. Kontakt derfor alltid lege hvis du er bekymret for barnet.

Reaksjoner på vaksiner (bivirkninger)

- Rødhet, hevelse og smerter på stikkstedet forekommer fra tid til annen etter alle vaksiner og kan vare i noen dager
- Lett feber, uro, gråt, søvnighet, utilpasshet eller manglende matlyst i 1-2 døgn forekommer hos opptil 1 av 10 barn etter vaksinasjon. Feber over 39 °C er uvanlig.

- Hos småbarn kan raskt stigende feber føre til feberkramper. Feberkramper er i seg selv ufarlig, men kontakt lege for å utelukke annen akutt sykdom
- Blekhet, uvelhet eller besvimelse etter vaksinasjon er vanligere hos store barn enn hos spedbarn, og skyldes nesten alltid at barnet reagerer på stikket/smertene eller situasjonen
- Allergisk reaksjon på vaksiner kan forekomme i sjeldne tilfeller. De farligste allergiske reaksjonene kommer raskt etter vaksinasjon, og derfor skal barnet vente på helsestasjonen i minst 20 minutter etter vaksinasjonen. Helsepersonellet som er tilstede er forberedt på å takle slike situasjoner.

Nedre aldersgrenser for vaksiner og vaksinasjon av barn som er født for tidlig

Det kan være nødvendig å ta spesielle hensyn ved vaksinasjon av for tidlig fødte barn. Det er også en nedre aldersgrense for noen vaksiner. Les mer om dette i Vaksinasjonsboka:

- [Vaksinasjon i ulike livsfaser i Vaksinasjonsboka kap. 1.8](#)

Vaksinasjon av barn med spesielle tilstander/sykdommer

Det kan være nødvendig å ta spesielle hensyn ved vaksinasjon av barn med spesielle sykdommer og/eller tilstander. Les mer om dette i Vaksinasjonsboka:

- [Vaksinasjon og sykdom Vaksinasjonsboka kap. 1.9](#)